

Advies voor richtlijnen voor
de inhoud van het MER
Heropening AVI-Leeuwarden

23 mei 1991

347-22

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport
AVI Leeuwarden / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. -
Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-249-7
Trefw.: milieu-effectrapportage ; Leeuwarden / afvalverwerkingsin-
stallaties ; Leeuwarden.



Aan het
College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Friesland

uw kenmerk
WM.91/21.171

uw brief
20 maart 1991

ons kenmerk
UG36-91/vE/yh/347-20

onderwerp
advies voor richtlijnen
m.e.r. AVI-Leeuwarden

Utrecht,
23 mei 1991

Met bovengenoemde brief stelde U de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER) inzake de voorgenomen heropening van de afvalverbrandingsinstallatie (AVI) te Leeuwarden.

Overeenkomstig artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bied ik U hierbij het advies van de Commissie aan. Naar aanleiding van het advies wil ik het volgende onder Uw aandacht brengen:

De Commissie is van oordeel dat in het MER de meeste aandacht moet worden besteed aan de motivering van de noodzaak tot heropening van de AVI en van de termijn, waarvoor het gebruik zou gelden.

Deze motivering dient gebaseerd te zijn op de meest recente beschouwingen over de afvalverwijderingssituatie in Friesland en in de gehele noordelijke regio (LCCA regio 1). De Commissie wijst in dit verband op het Tienjarenprogramma van het Afval Overleg Orgaan, dat op dit moment wordt opgesteld.

Aangezien het Derde Provinciale Afvalstoffenplan Friesland een belangrijke rol zal moeten spelen bij de beoordeling van de vergunningaanvragen voor heropening van de AVI, acht de Commissie het van belang dat dit plan zal zijn vastgesteld, als over deze aanvragen moet worden beslist.

ir. K.H. Veldhuis,
voorzitter van de werkgroep
m.e.r. AVI-Leeuwarden

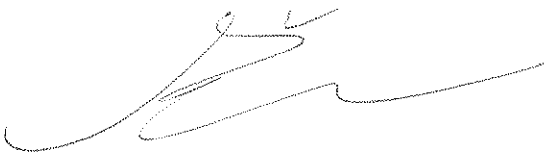
ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
VOOR HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
HEROPENING AVI-LEEWARDEN

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake de richtlijnen van het milieu-effectrapport ten behoeve van de besluitvorming over de voorgenomen heropening van de vuilverbrandingsinrichting te Leeuwarden;

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Friesland, door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

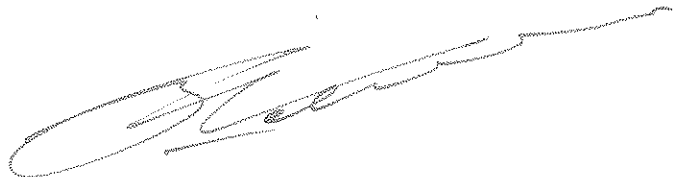
de werkgroep m.e.r. AVI-Leeuwarden:

de secretaris,



drs. M. van Eck

de voorzitter,



ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 23 mei 1991

INHOUDSOPGAVE

| | Pagina |
|--|--------|
| SAMENVATTING | 1 |
| 1. INLEIDING | 3 |
| 2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN | 4 |
| 3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN | 7 |
| 3.1 Algemeen | 7 |
| 3.2 De voorgenomen activiteit | 7 |
| 3.3 Alternatieven en varianten | 11 |
| 4. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU | 13 |
| 4.1 Algemeen | 13 |
| 4.2 Bodem en grondwater | 14 |
| 4.3 Luchtverontreiniging | 14 |
| 4.4 Geluidhinder | 15 |
| 4.5 Externe veiligheid | 16 |
| 4.6 Immissiegevoelige gebieden en objecten | 16 |
| 4.7 Organisatie van de afvalverwijdering | 16 |
| 4.8 Indirecte effecten | 17 |
| 5. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN | 17 |
| 6. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE | 18 |
| 7. EVALUATIE ACHTERAF | 18 |
| 8. PRESENTATIE VAN HET MER | 19 |

BIJLAGEN

1. Brief d.d. 20 maart 1991 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking van de start van de procedure van milieu-effectrapportage in de Staatscourant nr. 58 van 22 maart 1991.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

SAMENVATTING

Inleiding

Het Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Friesland (OLAF) heeft het voornemen de Afvalverbrandingsinstallatie-Leeuwarden (AVI-Leeuwarden) weer in bedrijf te stellen, nadat deze voorzien is van een rookgasreinigingsinstallatie, waarmee kan worden voldaan aan de emissiegrenswaarden, zoals vermeld in de Richtlijn verbranden 1989 voor nieuwe installaties.

In het kader van de procedure voor milieu-effectrapportage (m.e.r.) hebben Gedeputeerde Staten van Friesland de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over richtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport (MER).

De belangrijkste elementen uit dit advies worden hieronder samengevat.

Probleemstelling, doel, beleid en besluiten

De voorgenomen activiteit dient in het MER te worden gemotiveerd.

Aangegeven dient te worden welke huidige en/of toekomstige problemen in de afvalverwijderingssituatie in provinciaal en (voor zover relevant) interprovinciaal verband in de ogen van de initiatiefnemer heropening van de AVI-Leeuwarden noodzakelijk maken.

Aangegeven dient te worden welke andere oplossingen voor de gesignaleerde problematiek mogelijk zijn en welke in het MER als alternatief zullen worden uitgewerkt.

Bij het selecteren en vergelijken van de alternatieven zal de doelmatigheidstoetsing een belangrijke rol spelen.

Te nemen en eerder genomen overheidsbesluiten welke randvoorwaarden stellen of beperkingen opleggen aan de besluiten (over de vergunningaanvragen), waarvoor het MER wordt opgesteld, moeten worden vermeld.

Voorgenomen activiteit en alternatieven

In het kader van de beschrijving van de voorgenomen activiteit acht de Commissie het van belang dat expliciet wordt aangegeven of, in welke mate en op welke wijze de installatie zal voldoen aan de eisen uit de Richtlijn verbranden 1989 voor nieuwe installaties.

De volgende onderwerpen dienen in het MER aan de orde te komen:

- aard, hoeveelheid en herkomst van het te verwerken afval,
- acceptatie en controle,
- gegevens over de vervoersstromen van en naar de inrichting,
- de voorgenomen inrichting van het terrein, de opslagfaciliteiten,
- gegevens over de installaties en de verwerkingscapaciteit,
- het verwerkingsproces (opslaan, intern transport, voorbereiding, verbranden, koelen, slakbehandeling, rookgasreiniging, afvalwaterbehandeling),
- aard, hoeveelheid en bestemming van reststoffen,
- bedrijfsvoering en milieuzorg.

In het MER dienen beleids- en inrichtingsalternatieven aan de orde te komen. De beleidsalternatieven hebben betrekking op de wijze waarop met de afvalverwerkingsproblematiek in de regio wordt omgegaan en de rol die de AVI-Leeuwarden hierin vervult. De inrichtingsalternatieven

richten zich op mogelijk meer milieuvriendelijke verwerkingsmethoden ter plaatse.

Aansluitend op de alternatievenstudie moet het meest milieuvriendelijke alternatief worden beschreven.

Elementen die naar het oordeel van de Commissie bij het meest milieuvriendelijke alternatief aan de orde zouden moeten komen zijn:

- een scenario dat uitgaat van de best haalbare resultaten van gescheiden inzameling en preventie;
- voorscheiding en homogenisering van het te verbranden afval;
- best bestaande verbrandings- en rookgasreinigingstechnieken;
- toepassing van warmte-krachtkoppeling.

Indien niet gekozen wordt voor uitvoeringsmogelijkheden, die de meeste bescherming kunnen bieden aan het milieu, dan dient dit in het MER gemotiveerd te worden.

Bestaande milieu en gevolgen voor het milieu

De bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan, als de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen, dient te worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en alternatieven.

Hierbij dient aandacht te worden besteed aan lucht, water, bodem, geluid, calamiteiten en veiligheid, immissiegevoelige gebieden en objecten, de afvalstoffenproblematiek en de indirecte effecten.

Vergelijking van de alternatieven

De gevolgen voor het milieu van de verschillende alternatieven en de voorgenomen activiteit moeten met elkaar en met de autonome ontwikkeling van het milieu vergeleken worden.

Volgens de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is het niet verplicht om in het MER kostenaspecten te beschrijven. Een financiële paragraaf met betrekking tot de alternatieven is echter naar het oordeel van de Commissie in dit MER gewenst om de alternatieven te kunnen vergelijken op het aspect van de doelmatigheid en in het bijzonder voor wat betreft de gevolgen voor de organisatie van de afvalverwijdering.

Leemten in kennis en evaluatie achteraf

Het MER kan zonodig een overzicht bevatten van aangetroffen leemten in kennis en tevens een aanzet voor het door het bevoegd gezag op te stellen evaluatieprogramma.

Samenvatting van het MER

Het MER moet een samenvatting bevatten, die voor een algemeen publiek goed leesbaar is en de belangrijkste elementen uit het rapport presenteert.

1. INLEIDING

Het Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Friesland (OLAF) heeft het voornemen de Afvalverbrandingsinstallatie-Leeuwarden (AVI-Leeuwarden) weer in bedrijf te stellen, nadat deze voorzien is van een rookgasreinigingsinstallatie, waarmee kan worden voldaan aan de emissiegrenswaarden, zoals vermeld in de Richtlijn verbranden 1989 (RV 89) voor nieuwe installaties.

Ter ondersteuning van de besluitvorming over vergunningverlening inzake de Afvalstoffenwet (Aw) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) doorlopen, zoals deze is vastgelegd in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Per brief van 20 maart 1991 (bijlage 1) heeft het College van Gedeputeerde Staten van Friesland, als bevoegd gezag, de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het geven van richtlijnen voor de inhoud van het door de initiatiefnemer op te stellen milieu-effectrapport (MER).

Bijlage 2 bevat de tekst van de openbare bekendmaking, de belangrijkste projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3.

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. (zie bijlage 3). De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

Het doel van het advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven.

Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen schriftelijke reacties mede in beschouwing genomen. Een lijst van deze reacties is opgenomen in bijlage 4.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

Algemeen

Het doel van de voorgenomen activiteit dient te worden afgeleid uit de probleemstelling.

Aangegeven dient te worden welke huidige en/of toekomstige problemen in de afvalverwijderingssituatie in provinciaal en (voor zover relevant) interprovinciaal verband in de ogen van de initiatiefnemer heropening van de AVI-Leeuwarden noodzakelijk maken.

Afvalstoffenbeleid

Het MER dient een beknopt overzicht te geven van de aard, voorgeschiedenis en de achtergronden van de afvalproblematiek binnen de provincie Friesland.

Aansluitend moeten het rijksbeleid en het provinciaal (korte, middel-lange en lange termijn-) beleid ten aanzien van afvalstoffenverwerking worden besproken.

Aangezien aan het Tweede Provinciale Afvalstoffenplan door de Kroon goedkeuring is onthouden, is het Eerste Provinciale Afvalstoffenplan (1981- 1985) (PAP I) vigerend. Het in ontwikkeling zijnde PAP III zal bij tijdige vaststelling het kader zijn voor de beschikking op de vergunningaanvraag.

In het MER moet worden aangegeven op welke manier de heropening van de AVI-Leeuwarden aansluit bij het PAP III en daaraan voorafgaande provinciale voortgangsnotities¹].

Tevens moet worden ingegaan op eventuele gevolgen van een te verwachten vertraging in de geplande heropeningsdatum in 1993 op het afvalstoffenbeleid in de provincie en de LCCA-regio 1.

Aanbod afvalstoffen en verwerkingscapaciteit

* aanbodscenario's

Het MER dient, gebaseerd op de provinciale plannen, ten minste voor de periode, waarin de AVI in bedrijf zou zijn²] minimum- en maximum-prognoses voor het te verwerken afval te bevatten, waarbij expliciet

1 Nota strategisch afvalstoffenbeleid, Tweede en Derde voortgangsnotitie afvalstoffenbeleid provincie Friesland.

2 Dit betekent volgens de startnotitie voor een periode van 1993-2003, danwel 1993-2008. Naar het oordeel van de Commissie dient het MER tevens een scenario voor een vanuit aanbodzijde bezien zo kort mogelijke gebruikperiode te bevatten.

wordt vermeld welke uitgangspunten met betrekking tot groei van de afvalstromen en realisatie van taakstellingen ten aanzien van preventie, hergebruik en nuttige toepassing van afvalstoffen worden gehanteerd. Hierbij dienen, gebaseerd op het werkelijke afvalaanbod in 1990 voor onderscheiden perioden de volgende aanbodsscenario's te worden behandeld:

- a. autonome groei van het aanbod,
- b. maximale inspanningen ten aanzien van preventie en hergebruik.

* verwerkingsscenario's

Voor dezelfde perioden dient, zoveel mogelijk gebruikmakend van de informatie die beschikbaar komt bij het opstellen van het PAP III en het Tienjarenprogramma van het Afval Overleg Orgaan³], een overzicht te worden gegeven van aanwezige en in de toekomst te realiseren stort- en verwerkingscapaciteit (locatie, taak, omvang).

Het overzicht van aanbod- en verwerkingscapaciteit dient zich niet alleen te beperken tot de provincie Friesland maar, zo mogelijk, ook uit te strekken tot de regio (LCCA-regio 1), zoals deze is aangegeven in de Samenwerkingsovereenkomst afvalverwijdering (VROM/IPO/VNG).

In het bijzonder is de taakstelling van de verbrandingsinrichtingen in Wijster en (eventueel) Twente relevant.

Varianten bijvoorbeeld als gevolg van het veranderen van lopende contracten, of als gevolg van andere dan geplande realiseringsdata van verwerkingsinrichtingen dienen, voor zover hierover informatie aanwezig is, mede in beschouwing te worden genomen.

Het overzicht moet inzicht geven in de taak die de AVI-Leeuwarden per onderscheiden periode naar hoeveelheid en aard van te verwerken afvalstoffen op zich neemt onder vermelding van het herkomstgebied en antwoord geven op de vraag in hoeverre alternatieven voor het vervullen van deze taak mogelijk zijn, bijvoorbeeld:

- (tijdelijk) minder verbranden, meer storten,
- elders verbranden in nieuwe of bestaande inrichtingen,
- meer preventieve maatregelen ter beperking van de omvang van de niet nuttig toepasbare afvalstromen.

Op basis van deze analyse moet de voorgenomen activiteit worden gemootiveerd en dient duidelijk te worden welke andere oplossingen in het MER als volwaardige alternatieven moeten worden uitgewerkt.

* doelmatigheid

Van belang is dat geen overcapaciteit ontstaat voor het verbranden in de vier noordelijke provincies en de heropening (in het algemeen) doelmatig is. Hierbij dient mede te worden gelet op de kosten van de aan te brengen voorzieningen en de afschrijvingstermijn, omdat dit invloed kan hebben op de geplande gebruiksperiode.

3 Voor beide initiatieven vindt uitvoering van m.e.r. plaats.

Randvoorwaarden en toetsingscriteria

In het MER dient te worden vermeld welke overige ter zake doende overheidsbesluiten reeds zijn genomen en welke (openbaar gemaakte) beleidsvoornemens beperkingen kunnen opleggen of randvoorwaarden stellen aan de betreffende besluiten waarvoor het MER is opgesteld, dit onder vermelding van de status van deze besluiten (hardheid; hoe lang geleden genomen).

Aandacht wordt gevraagd voor relevante elementen uit:

- . De wetgeving terzake zoals de Afvalstoffenwet, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, de Wet luchtverontreiniging, de Wet geluidhinder, de Wet bodembescherming, het ontwerp-Stortbesluit (i.v.m. de opslag van slakken), het ontwerp-Bouwstoffenbesluit, de Wet op de waterhuishouding, de Wet op de ruimtelijke ordening, de Richtlijn verbranden 1989 en provinciale en gemeentelijke verordeningen zoals Waterenreglement Friesland, bouwverordening en dergelijke;
- . Nota's met betrekking tot het afvalstoffenverwerkingsbeleid: Notitie preventie en hergebruik van afvalstoffen, Eindrapport Landelijke Coördinatie Commissie Afvalbeleid (LCCA): "Voorstel tot vernieuwing van het afvalstoffenbeleid" (juli 1989), PAP I, PAP III;
- . Documenten die randvoorwaarden stellen aan het te nemen besluit; het Indicatieve meerjarenprogramma milieubeheer 1987-1991, het Nationaal milieubeleidsplan en het NMP-plus (met name het thema verwijdering), het Milieuprogramma 1991-1994, het streekplan Friesland 1989, het Provinciaal milieubeleidsplan 1988-1992, het Grondwaterbeschermingsplan van de provincie Friesland (januari 1990), het Waterhuishoudingsplan Friesland 1988- 1995 (concept).

Deze stukken kunnen de basis vormen voor de in het MER op te stellen **criteria** voor het toetsen en vergelijken van de ontwikkelde alternatieven.

Besluitvormingsprocedures

Omdat er sprake is van een bestaande installatie, verdient het aanbeveling in hoofdlijnen te beschrijven, hoe de vergunningverlening vóór de sluiting geregeld was en welke wijzigingen noodzakelijk zijn op basis van nieuwe normen, nieuw beleid en/of wijzigingen in de activiteit. Welke vergunningen vigeren nog voor de voorgenomen activiteit?

Verder dient vermeld te worden ten behoeve van welke besluiten het MER is opgesteld, door wie of welke overheidsinstanties deze besluiten zullen worden genomen en welke vergunningen ten behoeve van de uitvoering van het initiatief moeten worden verleend.

Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welke tijdsplanning de besluiten zullen worden voorbereid en genomen en welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel en informeel betrokken zijn.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen".

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

3.1 Algemeen

In het MER moeten de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven worden beschreven en uitgewerkt. De initiatiefnemer kan in het MER al een (gemotiveerde) voorkeur uitspreken voor één van de alternatieven. Wat betreft de gedetailleerdheid van de beschrijving zou met name moeten worden ingegaan op die onderdelen van de activiteit welke belangrijke milieukonsequenties kunnen hebben.

De voorgenomen installaties dienen te worden beschreven voor zover deze beschrijving inzicht geeft in bronnen van (rest-)uitwerpen naar de bodem, het water of de lucht en in fysieke ingrepen in het milieu onder normale en niet normale bedrijfsomstandigheden (waaronder ook opstarten en uit bedrijf nemen). Aan deze beschrijving kunnen de verschillende mogelijke milieubescherpende maatregelen worden verbonden. Tevens dient het beheer van de installatie ten aanzien van de milieuaspecten te worden omschreven.

3.2 De voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit betreft het aanpassen en heropenen van de AVI-Leeuwarden. Hoewel de belangrijkste aanpassing de bouw van een rookgasreinigingsinstallatie in aansluiting op de bestaande verbrandingsinstallatie betreft, is de Commissie van mening dat beide installaties een geheel vormen en daarom beide moeten worden beschreven.

Uit de beschrijving moet ook duidelijk worden, welke veranderingen de voorgenomen activiteit behelst ten opzichte van de bestaande op- en overslagactiviteiten en welke aanvullingen in apparatuur worden gepland ten opzichte van reeds aanwezige apparatuur.

Expliciet dient in het MER te worden vermeld of, in hoeverre en op welke wijze de installatie zal voldoen aan de eisen uit de RV 89 voor nieuwe installaties, dus ook bijvoorbeeld welke maatregelen worden getroffen aan de vuurhaard en de vuurhaardregeling om te voldoen aan de CO-eis. Binnen welke grenzen mogen de verschillende procesparameters (zoals doorzet, verbrandingswaarde) variëren om ten minste aan de RV 89 te voldoen? Ook moet de controlebewaking van de procescondities worden aangegeven.

Met betrekking tot de beschrijving van de voorgenomen activiteit acht de Commissie de volgende aandachtspunten van belang:

Te verwerken stoffen

Geef een overzicht van de hoeveelheden afvalstoffen naar categorie en te gebruiken chemicaliën, die naar de inrichting zullen worden aangevoerd en van de fluctuaties of ontwikkelingen die daarin kunnen optreden, bijvoorbeeld in relatie tot ontwikkelingen in de wijze van inzamelen en voorscheiden.

Hoe zal de controle, acceptatie en registratie van de aangevoerde afvalstoffen per afvalcategorie worden uitgevoerd? (Wat gebeurt er met niet te accepteren afvalstoffen?)

Geef aan uit welke gebieden de afvalstoffen afkomstig zijn. Maak inzichtelijk in hoeverre er garanties zijn voor een blijvende aanvoer.

Transport

Het MER dient een beeld te geven van de vervoersstromen naar en van de afvalverwerkingsinrichting als gevolg van de aanvoer van de verschillende afvalstromen en stoffen en de afvoer van producten, reststoffen, niet verwerkbaar afvalstoffen e.d. (onderverdeeld in vrachtwagens, huisvuilwagens en eventueel vrachtboten, alsmede de procentuele aankomstverdeling op een gemiddelde werkdag).

Hoe is de verhouding van het voor de afvalverwerkingsinrichting bestemde verkeer ten opzichte van het overige verkeer op de belangrijkste aan- en afvoerroutes?

Welke verandering in het verkeersaanbod wordt veroorzaakt door de heropening ten opzichte van de huidige situatie?

Inrichting

Geef op kaart de totale inrichting van het terrein en geef aan welke bouwkundige en infrastructurele veranderingen/aanvullingen onder invloed van de voorgenomen activiteit zullen plaats vinden.

Beschrijf en motiveer de ligging, vormgeving en hoogte van de nieuwe bebouwing, inclusief de schoorsteen.

Geef relevante aanzichten in de vorm van dwarsprofielen of vogelvluchtsimulaties.

Opslag

Hoe groot is de opslagcapaciteit voor de te verwerken afvalstoffen aangegeven in dagaanvoer? Wat is de benodigde reserve in verband met piekaanvoer of calamiteiten?

Welke zijn de capaciteiten van de opslagfaciliteiten voor reststoffen?

Beschrijf eveneens de opslag van produkten (chemicaliën), die in het verwerkingsproces worden gebruikt (locatie, wijze van opslag, hoeveelheden).

Installaties

Geef de relevante technische specificaties (ook levensduur) van de installaties (de verbrandingsoven(s), koelinstallatie, ventilatoren,

slakkenbewerkingsinstallatie, de rookgasreinigingsinstallatie) en geef de maximale verwerkingscapaciteit(en) aan.

- Waar liggen de beperkingen in de verwerkingscapaciteit van de totale inrichting?
- Geef aan hoe rekening wordt gehouden met het gegeven dat de capaciteit van de installatie wordt beïnvloed door het buiten bedrijf zijn als gevolg van onderhoud of storingen in zowel de verbrandingsovens als de rookgasreinigingsinstallatie.
- Geef aan welke invloed een verhoging van de verbrandingswaarde van het afval heeft op de verwerkingscapaciteit.
- Kan een mogelijk benodigde capaciteitsverandering worden ingepast als mocht blijken dat het werkelijke afvalaanbod en de verbrandingswaarde na ingebruikname van de installaties door onvoorziene omstandigheden toch afwijkt van de gemaakte prognoses.

Hoe wordt de aansluiting van de rookgasreinigingsinstallatie op de twee ovens geregeld?

Verwerkingsproces

Geef aan hoe de afvalstoffen in de inrichting worden verwerkt en maak daarbij onderscheid tussen relevante procesonderdelen als: opslaan, intern transport, eventuele voorbewerking (verder voorscheiden, homogeniseren), verbranden, koelen, slakbehandeling, rookgasreiniging, afvalwaterbehandeling.

Geef processchema's en een massabalans.

Geef inzicht in de *energiehuishouding* van de installatie onder andere met behulp van een energiebalans. In hoeverre wordt de bij verbranding vrijkomende warmte nuttig gebruikt.

Geef aan waar het innamepunt van koelwater voor het koelen van de rookgassen is en indien koelwater wordt geloosd: plaats en omvang van de lozing, de temperatuur, kwaliteit en frequentieverdelingen naar debiet en temperatuur.

Tot welke temperatuur worden de rookgassen gekoeld?

Motiveer met betrekking tot de *rookgasreiniging* de keuze en opzet van de installatie, waarbij voor de verschillende in aanmerking komende systemen een afweging wordt gemaakt naar:

- zuiveringsrendement,
- bedrijfszekerheid en onderhoud,
- effecten op verschillende milieu-compartimenten, waaronder begrepen volksgezondheidsaspecten,
- beperking van af te voeren (chemische) afvalstoffen,
- investerings- en bedrijfskosten.

Welke ruimte is er binnen het ontwerp van de installatie voor aanpassingen als gevolg van eventuele strengere milieu-eisen?

Beschrijf met betrekking tot de *waterbehandeling*:

- welke afvalwaterstromen worden geproduceerd bij de rookgasreiniging en andere onderdelen van de inrichting (behandel ook regenwater, percolatiewater en eventueel te lozen koelwater);
- wat is de samenstelling van deze stromen bij normale bedrijfsomstandigheden en bij eventuele storingen;
- welke methode van zuivering wordt toegepast voor de verschillende stromen, wat is het zuiveringsrendement, welke stromen worden gezamenlijk, en welke gescheiden behandeld;
- waar(heen) worden de afvalwaterstromen geloosd, geef de hoeveelheid en samenstelling van de te lozen stromen na zuivering en de normen die worden gehanteerd voor de toegestane mate van verontreiniging.

Reststoffen

Geef een prognose van de hoeveelheden reststoffen (slakken, ijzerschroot, vliegias, filterkoek en uitgewerkt actieve kool) die per jaar bij het verwerkingsproces ontstaan en geef eventuele ontwikkelingen in de tijd wat betreft hoeveelheid en kwaliteit aan.

Wordt controle uitgevoerd op cumulatie van bijvoorbeeld kwik in de actieve koolfilters, wanneer deze na gebruik in de rookgasreinigingsinstallatie in de verbrandingsoven worden verbrand.

Op welke wijze vindt registratie van af te voeren reststoffen naar kwantiteit en kwaliteit plaats en wat zijn de bestemmingen van deze stoffen?

In hoeverre levert de voorgenomen activiteit een bijdrage in het beleid ten aanzien van bevorderen van nuttig hergebruik van reststoffen en reduceren van de hoeveelheid te storten reststoffen.

Voor de bedrijfsperiode van de afvalverwerkingsinrichting zullen afzetscenario's moeten worden ontwikkeld uitgaande van:

- de bestaande mogelijkheden terzake;
- eventuele toekomstige mogelijkheden (bijv. uitgaande van optimale nuttige toepassing);
- vermindering van de mogelijkheden tot nuttige aanwending van één of meer reststoffen.

Bedrijfsvoering en milieuzorg

Geef een beschrijving van de bedrijfsvoering bij normaal in werking zijnde installaties en van die situaties waarin onderhoud en reparaties worden uitgevoerd.

Geef een overzicht van ongevalsscenario's en storingskansen en de maatregelen, die in de verschillende gevallen worden getroffen. Daarbij kan zonodig gerefereerd aan ervaringen met AVI's elders.

- Wat is de frequentie en tijdsduur van de diverse typen technische storingen die kunnen optreden (onder vermelding van de resulterende uitworp in ruimte en tijd), tevens bij opstarten en uit bedrijf nemen van onderdelen van de installaties. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen storingen in de verbrandingsinstallatie zelf en in de rookgasreinigingsinstallatie.
- Welke procedure wordt er gevolgd bij storingen (zoals het uitvallen van onderdelen van de rookgasreinigingsinstallaties)?

- Hoe lang duurt het opstarten en uit bedrijf nemen van de installatie en welk effect heeft dit in kwalitatief en kwantitatief opzicht voor de emissies naar de lucht?
- Hoe wordt voorzien in de opvang en eventuele behandeling en lozing van (verontreinigd) bluswater?

Beschrijf het milieuzorgsysteem en besteed daarbij aandacht aan:

- controle van het temperatuurverloop op verschillende plaatsen in de oven en de rookgasreinigingsinstallatie,
- maatregelen die -al of niet automatisch- worden genomen, indien grenzen voor doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde verbranding worden overschreden,
- controle op de rookgassamenstelling voor en na de reinigingsinstallatie,
- toegepaste beveiliging van onderdelen van de installatie in verband met de externe veiligheid,
- verdeling van verantwoordelijkheden en aanwezigheid van voldoende deskundig personeel op sleutelposities.

Overige milieubescherpende maatregelen

Geef aan welke milieubescherpende maatregelen worden overwogen om de de nadelige milieu-effecten van de voorgenomen activiteit zoveel mogelijk te beperken zoals bijvoorbeeld:

- verder sorteren en controleren van aangeboden afvalstoffen op de aanwezigheid van schadelijke stoffen als bijvoorbeeld kwik;
- het optimaliseren van van de bestaande ovens en de procesvoering met het oog op beperking van schadelijke emissies, waardoor minder schadelijke stoffen hoeven te worden afgevangen of gestort;
- maatregelen om omvang en verontreiniging van afvalwaterstromen te beperken, waaronder zoveel mogelijk gescheiden opvang;
- bodemafdichting van reststoffendepots;
- maatregelen tegen stofoverlast, ook van op- en overslag;
- maatregelen tegen stankoverlast van opgeslagen materiaal;
- hekwerk en beplanting ter visuele afscherming en het voorkomen van de verspreiding van zwerfvuil;
- het terugdringen van de geluidproductie;
- ongediertebestrijding.

3.3 Alternatieven en varianten

Beleidsalternatieven

Ontwikkel op basis van van de beschouwingen als genoemd in hoofdstuk 2 van dit advies relevante alternatieven met betrekking tot:

- de duur van de ingebruikneming, waaronder voor de -vanuit aanbodkant bezien- kortst denkbare periode,
- de hoeveelheid te verbranden afval en de locatie van het verbranden (bijvoorbeeld tijdelijk storten en/of elders verbranden).

Deze alternatieven dienen te worden bezien in het licht van de effectieve verwerkingscapaciteit en aanbodprognoses van de OLAF en LCCA-regio 1. Rekening dient te worden gehouden met de meest recente gegevens omtrent geplande realisering en verwerkingscapaciteit van de AVI-Wijster en Twente en met de contracten die met betrekking tot de installatie te Wijster zijn vastgelegd.

Inrichtingsalternatieven

Beschrijf relevante inrichtingsvarianten met betrekking tot:

- andere aan- en afvoer (bijvoorbeeld over water),
- aanbrengen van een voorscheidingsinstallatie en eventueel toepassen van biologische verwerking als het percentage organisch afval hier toe nog aanleiding zou geven,
- hogere verbrandingstemperatuur in de oven,
- de rookgasreiniging (systeem van reiniging: natte en droge varianten, schoorsteenhoogte, situering en vormgeving van de installatie),
- de afvalwaterbehandeling,
- de energiehuishouding (maximaal hergebruik van warmte),
- verdere behandeling van slakken.

Het meest milieuvriendelijke alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief heeft betrekking op de proceskeuze en het ontwerp van de installaties met een maximale toepassing van de best bestaande technieken en (preventief werkende) milieubescherpende maatregelen. Hieronder worden tevens verstaan maatregelen van logistieke en organisatorisch-operationele aard.

Het meest milieuvriendelijke alternatief bestaat doorgaans uit een combinatie van hiervoor behandelde varianten en milieubescherpende maatregelen.

Indien niet gekozen wordt voor uitvoeringsmogelijkheden, die de meeste bescherming kunnen bieden aan het milieu, dan dient dit in het MER gemotiveerd te worden.

Elementen die naar het oordeel van de Commissie bij het meest milieuvriendelijke alternatief aan de orde zouden moeten komen zijn:

- een scenario dat uitgaat van de best haalbare resultaten van gescheiden inzameling en preventie;
- best bestaande verbrandings- en rookgasreinigingstechnieken;
- voorscheiding en/of homogenisering van het te verbranden afval;
- toepassing van warmte-krachtkoppeling.

Nulalternatief of referentiesituatie

Ter vergelijking dient te worden beschreven wat er zou gebeuren als de AVI-Leeuwarden niet open gaat. Wordt de installatie afgebroken en wat gebeurt er met de bestaande op- en overslagactiviteiten?

Tevens dient te worden aangegeven welke consequenties het niet doorgaan van de voorgenomen activiteit heeft op het gebruik van stortplaatsen en verbrandingsinstallaties elders.

Uit de beschouwingen in de probleemstelling zal moeten blijken in hoeverre het nulalternatief als een referentie of als een volwaardig alternatief in het MER moet worden meegenomen.

4. **BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidelijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

4.1 Algemeen

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

De bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan, dat is de ontwikkeling die plaats vindt in de toestand van het milieu zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt uitgevoerd, dient te worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en alternatieven. Onzekerheden dienen duidelijk te worden aangegeven.

Als studiegebied wordt aangemerkt de locatie in ruime zin en de aangrenzende gebieden die door de voorgenomen activiteit of de alternatieven kunnen worden beïnvloed. Per milieu-aspect (bodem, water, lucht, geluid, veiligheid e.d.) zal de omvang van het beïnvloedingsgebied verschillen. De beschrijving dient die gebiedsdelen te omvatten, waar (meetbare of bespeurbare) veranderingen in de toestand van het milieu kunnen worden verwacht ten gevolge van de voorgenomen activiteit inclusief de alternatieve oplossingen.

Gevolgen voor het milieu

Ten behoeve van de effectbeschrijving kunnen de volgende algemene richtlijnen in acht worden genomen:

- De wijze waarop de milieu-effecten bepaald en beschreven zijn, dient te worden gemotiveerd (de betrouwbaarheid van de basisgegevens en de gebruikte methoden voor voorspelling).
- De te verwachten emissies en immissies kunnen worden voorspeld op basis van emissiegegevens van installaties, voor zover deze reeds elders operationeel zijn en op basis van schattingen of fabrieksgegevens.
- Bij de beschrijving is belangrijk dat niet alleen een beeld wordt geschetst van de te verwachten emissies, maar dat tevens wordt aangegeven welke gevolgen dit zal hebben voor immissies en wat de gevolgen van de immissies zijn op het biotisch en abiotisch milieu, waaronder ook bij abnormale en calamiteuze situaties.
- Bijzondere aandacht moet worden besteed aan die milieu-gevolgen die per alternatief/variant verschillen.

- Aangegeven moet worden of de effecten tijdelijk of permanent, ophefbaar of onomkeerbaar zijn en in hoeverre cumulatie van verontreiniging optreedt ook door activiteiten in de omgeving.
- Bij het beschrijven van de gevolgen van het nulalternatief dient ook aandacht te worden gegeven aan de milieugevolgen van het verwerken van het afval elders.

De Commissie vraagt in het MER voor de volgende aspecten van het milieu de aandacht. Hierbij zijn de aandachtspunten voor de bestaande situatie en de gevolgen kortheidshalve in één hoofdstuk ondergebracht met de volgende codering:

- h** de huidige situatie,
- a** de autonome ontwikkeling,
- g** de gevolgen.

Per paragraaf worden eerst aandachtspunten voor de huidige situatie en autonome ontwikkeling en dan voor de gevolgen behandeld.

In de paragrafen 4.2 tot en met 4.5 wordt met name ingegaan op de emissies, in 4.6 worden immissies voor zover nog niet reeds behandeld, aan de orde gesteld.

4.2 Bodem en grondwater

- h/a** bestaande grondwater- of bodemverontreiniging⁴] en eventuele saneringsplannen/verplichtingen,
- g** verontreiniging van bodem en/of grondwater als gevolg van percolerend regenwater of depositie van luchtverontreiniging (ook buiten het terrein) en de daaruit voortvloeiende milieugevolgen (in normale situaties en bij calamiteiten);
- g** gevolgen van tijdelijke grondwaterpeilverlaging als verzakkingen, schade aan rioleringen en leidingen, verspreiding van bodemverontreiniging;
- g** gevolgen van de heropening voor de aanpak van de bestaande bodemverontreiniging.

4.3 Luchtverontreiniging

- h/a** bestaande luchtkwaliteit, waaronder de buitenluchtconcentraties van koolmonoxide, zwaveldioxide, stikstofoxiden, polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), polychloordibenzodioxinen (PCDD's), polychloordibenzofuranen (PCDF's), stof en stankbelasting in de omgeving. (Bij stofconcentraties verdienen zware metalen extra aandacht.)

⁴ Behandel hierbij niet alleen de locatie zelf (IBS-locatie), maar ook de resultaten van de onderzoeken die zijn uitgevoerd ten tijde van de sluiting van de AVI naar de verontreiniging in het omliggende woongebied, het omliggende veeteeltgebied.

- g verwachte uitworp van koolmonoxide, zwaveldioxide en stikstofoxiden van de installatie(s) en van het bedrijfsverkeer;
- g verwachte concentraties van zware metalen in de rookgassen;
- g geschatte uitworp van zoutzuur (HCl) en waterstoffluoride (HF);
- g geschatte emissies van PCDD's PCDF's en PAK's onder normale en bijzondere bedrijfsomstandigheden;
- g immissieconcentraties en depositiewaarden van ondermeer HCL, HF, zware metalen, PAK's, PCDD's en PCDF's (onder vermelding van het gehanteerde verspreidingsmodel);
- g de HCl, HF, SO₂ en NO_x bijdrage van de inrichting aan de verzuring van de omgeving;
- g stankemissie en -immissie;
- g verwachte mistvorming en mogelijke gevolgen daarvan voor de leefbaarheid en veiligheid.

Bijzondere aandacht moet worden gegeven aan de vraag in hoeverre het gebouw van de bestaande verbrandingsinstallatie turbulentie veroorzaakt, waardoor de verspreiding van de gassen uit de schoorsteen ongewenst snel op leefniveau terecht komen.

De presentatie van de berekende concentratieprofielen (bij voorkeur in isopletenkaarten) dient aan te sluiten op de presentatie van de huidige concentratieniveaus en de verwachte autonome ontwikkeling daarin, zodat een goed beeld kan worden verkregen van de gevolgen van de voorgenomen activiteit.

De verwachte emissies moeten voor CO, SO₂, NO en stof/zware metalen worden gepresenteerd als 50- en 98-percentielen^x (daggemiddelden), voor PAK's, PCDD's, PCDF's, HCl en HF als jaargemiddelden en voor stank als 98- en 99,5 percentielen (uurgemiddelde) in de vorm van contouren voor gebieden, waarbinnen de concentratie van 1 geureenheid/m³ kan worden overschreden. Verder moeten de droge en natte deposities ter plaatse van het immissie maximum voor HCl, HF, SO en NO worden uitgedrukt in equivalenten zuur per ha per jaar op basis van jaargemiddelde immissiewaarden ter plaatse van het maximum te worden uitgedrukt in gram per ha per jaar.

4.4

Geluidhinder

- h de huidige akoestische situatie ter hoogte van bij de installatie en de ontsluitingswegen gelegen (woon)bebouwing (geluidcontourenkaart met vermelding van de geluidimmissie in relevante posities);
- a eventuele ontwikkelingen in de naaste omgeving, alsmede de mogelijke vestiging van industrieën die van invloed zijn op de ligging van de geluidcontouren.
- g bepaling van het effect van de geluidemissie van de verwerkingsactiviteiten en de aan- en afvoer langs de ontsluitingsweg(en) op de totale geluidimmissie ter hoogte van nabijgelegen woningen of

andere geluidgevoelige bestemmingen aan de hand van prognoseberekningen⁵]. Hierbij dient te worden aangegeven:

- de immissie-relevante bronsterkten (met spectraalverdeling) van de onderscheiden geluidproducerende bronnen (installaties en verkeer) met bedrijfsduurgegevens (dag, avond, nacht); tevens voor bijzondere bedrijfssituaties als opstarten, uit bedrijf nemen, proefdraaien en onderhoudswerkzaamheden (met vermelding van frequentie en duur) mits deze in milieuhygiënisch opzicht ongunstig afwijken van de representatieve situatie;
- eventuele wijzigingen in de geluidcontouren;
- de geluidimmissie ter hoogte van onder h aangegeven punten.

4.5 Externe veiligheid

- g een algemene beschrijving van ongewone voorvallen, waaronder mede worden verstaan bedienings- en operationele fouten; een schatting van de uiteindelijke kans dat de genoemde voorvallen zich voordoen en een schatting van de omvang van de gevolgen;
- g een aanduiding van het grootst mogelijk geloofwaardig ongeval en de te verwachten gevolgen daarvan;
- g de onveiligheid als gevolg van de aan- en afvoer.

4.6 Immissiegevoelige gebieden en objecten

- h/a inventarisatie van immissiegevoelige gebieden en objecten in de omgeving, zoals woongebieden, ziekenhuizen, land-, veeteelt- en tuinbouwgebieden, natuur- en recreatiegebieden, grondwater- en bodembeschermingsgebieden;
- g gevolgen voor de leefbaarheid en volksgezondheid in gebieden met een verblijfsfunctie door (toename van) luchtverontreiniging, stank, stofhinder, bodemverontreiniging, geluidhinder, trilling, lichtoverlast, visuele overlast, last van ongedierte;
- g aantasting van flora, fauna (terrestisch en aquatisch) door luchtverontreiniging, depositie van verontreiniging op bodem en in oppervlaktewater en verontreiniging van oppervlaktewater bij calamiteiten als brand (bluswater).

4.7 Organisatie van de afvalverwijdering

Een goede organisatie van de afvalverwijdering is een uitgangspunt voor milieuhygiënisch verantwoord verwijderen van afvalstoffen. De

5 De beschrijving van de akoestische konsekventies dient te geschieden met inachtneming van de richtlijnen dienaangaande van de overheid, zoals opgenomen in het rapport ICG-reeks, nr IL-HR-13-01 "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", maart 1981.

gevolgen van een activiteit voor de organisatie van de afvalverwijdering zijn dus relevant en dienen in het MER te worden beschreven.

Daarom dient aandacht te worden besteed aan:

- de invloed op de afvalverwijderingstructuur in het verzorgingsgebied (voor zover het bij de AVI te verwerken categorieën betreft);
- consequenties voor het gebruik van stortplaatsen;
- gevolgen voor andere verbrandingsinstallaties in de noordelijke regio.

4.8 Indirecte effecten

Wat zijn de effecten van de lozingen op de ontvangende rioolwaterzuiveringsinstallatie en op de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater?

Met welke fysieke ingrepen en uitwerpen gaat buitengebruikstelling en afbraak van de inrichting gepaard? Zullen deze beperkingen kunnen opleveren voor de eindbestemming van de locatie?

5. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De verschillende alternatieven en varianten moeten ten aanzien van de milieugevolgen worden vergeleken met de ontwikkeling van de bestaande toestand van het milieu zonder uitvoering van de voorgenomen activiteit (autonome ontwikkeling) als referentiekader. Bij de vergelijking dient een voorkeursvolgorde per milieu-aspect te worden opgesteld.

O.a. dient aangegeven te worden welke gangbare milieukwaliteitseisen, streefwaarden en doeleinden van het milieubeleid daarbij zijn beschouwd (zie ook hoofdstuk 2).

Vervolgens dient te worden aangegeven in welke mate elk van de alternatieven naar verwachting kan bijdragen aan de realisering van de doelstellingen.

Volgens de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is het niet verplicht om in het MER kostenaspecten te beschrijven. Een financiële paragraaf met betrekking tot de alternatieven is echter naar het oordeel van de Commissie in dit MER gewenst om de alternatieven te kunnen vergelijken op het aspect van de doelmatigheid en in het bijzonder voor wat betreft de gevolgen voor de organisatie van de afvalverwijdering.

6. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

In het MER moet worden aangegeven welke van de gevraagde informatie niet kan worden geleverd, welke onzekerheden zijn blijven bestaan en waardoor dit wordt veroorzaakt.

Informatie die voor de besluitvorming essentieel zal zijn, kan niet onder leemten in kennis worden aangegeven, maar dient met prioriteit te worden geïdentificeerd en in het MER opgenomen.

7. EVALUATIE ACHTERAF

Artikel 41am van de Wabm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De vastgestelde leemten in kennis en informatie kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie en behoren mede te worden betrokken bij een in concept op te stellen evaluatieprogramma van de daadwerkelijk optredende gevolgen voor het milieu. Deze nazorg die eveneens onderdeel vormt van milieueffectrapportage, dient betrekking te hebben op de doelgerichtheid van de getroffen voorzieningen en milieubescherpende maatregelen.

Aangezien er een sterke koppeling bestaat tussen de in het MER gepresenteerde informatie en het op te stellen evaluatieprogramma, verdient het aanbeveling dat in het MER reeds een aanzet voor een dergelijk evaluatieprogramma wordt gegeven. Hierbij kan tevens worden aangeduid welke koppeling kan worden gelegd met het milieuzorgsysteem van de installatie.

Het is bekend, dat bij verbranding van organische verbindingen (onder andere fossiele brandstoffen en afval) diverse koolwaterstoffen in de rookgassen voorkomen. In hoofdlijnen is de samenstelling van die verbindingen bekend. Veel aandacht bestaat voor de daarin voorkomende dioxinen en furanen.

Omtrent de schadelijkheid van deze verbindingen kunnen in de toekomst nieuwe inzichten ontstaan.

Bij de verbranding van afvalstoffen kan een grote variëteit aan dergelijke verbindingen verwacht worden, vanwege de vaak heterogene en in de tijd zich wijzigende samenstelling van het afval.

De Commissie beveelt dan ook aan de ontwikkelingen op dit gebied ten aanzien van de identificatie en de effecten van deze schadelijke verbindingen voor mens, plant en dier nauwkeurig te volgen.

8. PRESENTATIE VAN HET MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting van het MER dient de belangrijkste elementen van het rapport te presenteren:

- motivering van het doel en het belang van het voornemen;
- de besluitvorming waarvoor het MER dient;
- keuze en motivering van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven, waaronder het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast;
- beschrijving van de uitgangssituatie van het milieu;
- beschrijving van de voorspelde effecten van de verschillende alternatieven.

Bijzonder aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven mede tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid.

De samenvatting dient voor een algemeen publiek als een zelfstandig stuk leesbaar en begrijpbaar te zijn en een goede afspiegeling te vormen van de inhoud van het MER.

Voor de overige presentatie beveelt de Commissie het volgende aan:

- het MER beknopt te houden;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in het MER zelf te vermelden, maar in bijlagen op te nemen;
- eventuele afwijkingen van de richtlijnen te motiveren;
- een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst in het MER op te nemen.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Heropening AVI-Leeuwarden

(Bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.



provinsje fryslân
provincie friesland

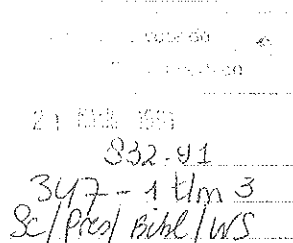
De Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GM UTRECHT

waterstaat en milieu
postbus 20120
8900 hm Leeuwarden
tweebaksmarkt 52
8911 kz Leeuwarden
bezoekadres:
gedempte keizersgracht 38
telefoon: 058-925925
telefax: 058-925225
tele: 46552

Leeuwarden, 20 maart 1991.

Ons kenmerk: WM.91/21.171,
afdeling Milieubeheer,
tst. ...587/JdeB.

Onderwerp:
Milieu-effectrapportage
heropening AVI Leeuwarden.



In februari 1991 stelden wij u telefonisch in kennis van het starten van een Milieu-effectrapportage ten behoeve van besluitvorming inzake de aanvragen ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, in het kader van het voornemen van het O.L.A.F. de vuilverbrandingsinstallatie te Leeuwarden (AVI) te heropenen.

Een zevental exemplaren van de startnotitie treft u hierbij aan.

De kennisgeving betreffende de startnotitie wordt op 21 maart 1991 gepubliceerd en vanaf 25 maart tot en met 24 april 1991 ter inzage gelegd.

Overeenkomstig het bepaalde in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne stellen wij u hierbij in de gelegenheid tot en met 25 mei 1991 advies uit te brengen over de te hanteren richtlijnen.

Wij stellen het echter op prijs met een vertegenwoordiging van uw commissie over het concept-advies te overleggen alvorens dit advies definitief wordt uitgebracht. Voor het maken van een afspraak verzoeken wij u telefonisch contact op te nemen met mevrouw J. de Booi, telefoonnummer 058-925587.

De resultaten van de inspraak zullen wij u, na afloop van de inspraaktermijn, zo spoedig mogelijk doen toekomen.

Gedeputeerde staten van Friesland.

, voorzitter.

, loco-griffier.

Bij correspondentie datum en ons kenmerk vermelden.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking uit Staatscourant nr. 58 d.d. 22 maart 1991



provinsje fryslân
provincie friesland

Openbare kennisgeving Milieu-Effectrapportage

Gedeputeerde Staten van Friesland maken bekend, dat het Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Friesland (OLAF) van plan is een milieu-effectrapportage op te stellen, ten behoeve van de voorgenomen heropening van de vuilverbrandingsinstallatie (AVI) te Leeuwarden. Deze milieu-effectrapportage is noodzakelijk in het kader van

de besluitvorming inzake aanvragen om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Als start van deze procedure is door het OLAF een startnotitie opgesteld. Deze startnotitie ligt met ingang van 25 maart tot en met 24 april 1991 ter inzage:

1. bij de Dienst Stadsontwikkeling en Milieu, afdeling Milieu, Nieuweweg 1a te Leeuwarden, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur;

2. in het provinciehuis, Tweebaksmarkt 52 te Leeuwarden, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Bovengenoemde stukken liggen bovendien ter inzage in de bodekamer van het stadhuis, Raadhuisplein 36 te Leeuwarden, op maandagen van 18.00 tot 21.00 uur.

Naar aanleiding van deze startnotitie kunnen tot en met 24 april 1991 bij gedeputeerde staten van Friesland, postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden, adviezen en opmerkingen worden ingediend inzake het opstellen van richtlijnen betreffende de inhoud van de Milieu-effectrapportage.

Voor eventuele nadere informatie kunt u telefonisch contact opnemen met het bureau Afvalstoffen van de afdeling Milieubeheer, telefoonnummer 058-925587.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Friesland (OLAF)

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Friesland

Besluit: vergunningverlening in gevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren in verband met het in gebruik hebben van een verbrandingsinstallatie voor afvalstoffen met een capaciteit > 25.000 ton per jaar. (Besluit milieu-effectrapportage, bijlage C, categorie 18.2)

Activiteit: Het Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Friesland (OLAF) heeft het voornemen de Afvalverbrandingsinstallatie-Leeuwarden (AVI-Leeuwarden) weer in bedrijf te stellen, nadat deze voorzien is van een rookgasreinigingsinstallatie, waarmee kan worden voldaan aan de emissiegrenswaarden, zoals vermeld in de Richtlijn verbranden 1989 voor nieuwe installaties.

Het doel van de activiteit is: het gedurende een interimperiode door middel van verbranden reduceren van het volume van huishoudelijke afvalstoffen en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval. De capaciteit van de AVI is 80.000 ton per jaar.

Stand van zaken: Per 1 januari 1990 liep de vigerende vergunning van de AVI af, waarna het bedrijf in werking was op basis van een gedoogbesluit. Op 16 januari besloot het OLAF de verbrandingsinstallatie te sluiten op basis van resultaten van emissiemetingen. Het gedoogbesluit werd ingetrokken.

In maart 1991 diende het OLAF een startnotitie in in verband met het voornemen de verbrandingsinstallatie te heropenen, nadat deze voorzien zou zijn van een nieuwe rookgasreinigingsinstallatie.

De openbare bekendmaking van de m.e.r. vond plaats op 22 maart.

Op 2 mei 1991 legde een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage een locatiebezoek af en op 21 mei vond overleg plaats met bevoegd gezag en initiatiefnemer over een concept-advies voor richtlijnen.

Samenstelling van de werkgroep:

Ing. L.A.B. de Jong

Dr. H. Nieboer

Mr. D. Samkalden (adviseur)

Ir. K. H. Veldhuis (voorzitter)

Ir. A. Verbeek

Secretaris van de werkgroep: drs. M. van Eck.

BIJLAGE 4

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN

| nr. | datum | persoon of instantie | plaats | datum van ontvangst Cie. m.e.r. |
|-----|------------|--|------------|---------------------------------------|
| 1. | 1991-04-08 | Wijkvereniging Cammingha- buren | Leeuwarden | 1991-04-25 |
| 2. | 1991-04-11 | Provincie Drenthe/Stuurgroep Noordelijke Afvalverwijdering | Assen | 1991-04-25 |
| 3. | 1991-01-22 | J. Boiten, apotheker | Leeuwarden | 1991-04-25 |
| 4. | 1991-04-04 | Wijkcomité Schieringen | Leeuwarden | 1991-04-25 |
| 5. | 1991-04-19 | Stadsontwikkeling en Milieu Gemeente Leeuwarden | Leeuwarden | 1991-05-08 |
| 6. | 1991-03-21 | Rijkswaterstaat/Riza | Lelystad | 1991-05-08 |
| 7. | 1991-04-23 | J.W. Sikma | Giekerk | 1991-05-08 |
| 8. | 1991-04-24 | Stichting Friese Milieuraad | Leeuwarden | 1991-05-08 |
| 9. | 1991-04-23 | Doarpsbilang himpens-tearns | Hempens | 1991-05-08 |
| 10. | 1991-04-24 | Landbouwschap | Leeuwarden | 1991-05-08 |
| 11. | 1991-04-22 | Buurt- en Speeltuinvereniging "De Vluchtheuvel" | Leeuwarden | 1991-05-08 |
| 12. | 1991-04-19 | Wijkvereniging Westeinde | Onbekend | 1991-05-08 |
| 13. | 1991-04-19 | Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Friesland | Leeuwarden | 1991-05-08 |

| nr. | datum | persoon of instantie | plaats | datum van ontvangst Cie. m.e.r. |
|-----|------------|----------------------------|------------|---------------------------------|
| 14. | 1991-04-20 | J.H.B.W. Elgershuizen | Leeuwarden | 1991-05-08 |
| 15. | 1991-04-23 | Gemeente Tytsjerksteradiel | Burgum | 1991-05-15 |
| 16. | 1991-04-26 | RIMH | Groningen | 1991-05-15 |
| 17. | 1991-04-19 | Afval Overleg Orgaan | Utrecht | 1991-05-15 |
| 18. | 1991-04-23 | J.H.B.W. Elgershuizen | Leeuwarden | 1991-05-15 |